

Memo Voortgangsrapportage H1 2017

Scope 3 emissies CO₂-Prestatieladder

Aan Enrico Koenis, Aernout Kamst

Van Charlotte Kiep, Christine Wortmann

1. INLEIDING

In dit voortgangsrapport zal de huidige stand van zaken met betrekking tot de scope 3 doelstellingen worden samengevat. In het vorige rapport is de reductiestrategie 'duurzaam adviseren' benoemt. De strategie richt zich op een specifiek aantal typen dienstverlening van Aveco de Bondt waarbinnen de organisatie door haar advies invloed kan uitoefenen op CO₂-uitstoot in de keten. Hierbij is de volgende doelstelling benoemd:

Proactief informeren van opdrachtgevers hoe zij CO₂ kunnen reduceren, door in specifiek te definiëren adviezen die Aveco de Bondt uitbrengt binnen haar organisatie gericht op wegbouwkundig onderzoek, bodem, duurzaamheid en bouw aanvullend advies uit te brengen met betrekking tot CO₂-reductie.

Daarnaast heeft Aveco de Bondt twee Scope 3 doelstellingen voor haar huidige ketenanalyses benoemd:

1. **Ketenanalyse 1 MorgenWonen:** 10% reductie in de CO₂-uitstoot van de woning door het doorontwikkelen van het concept MorgenWonen.
2. **Ketenanalyse 2 Bodemsanering:** 25% reductie in de CO₂-uitstoot van ontgraving door optimalisatie van het proces en transport, in de projecten waar saneringsplannen door Aveco de Bondt zijn geschreven.

Om deze doelstelling te kunnen vervullen zijn er ten tijde van de vorige rapportage een aantal acties opgestart. Dit zijn de volgende:

- Keten specifieke emissiegegevens verzamelen en analyseren om tot een gekwantificeerde doelstelling te komen.
- Gesprekken met de benoemde organisatieonderdelen over aanvullende mogelijkheden voor CO₂-advisering en voor het maken van verdere procesafspraken.

Deze acties hebben een vervolg gekregen en hebben er ook toe geleid dat er besloten is tot uitvoering twee nieuwe ketenanalyses. De specifieke thema's en onderbouwing zullen in het volgende hoofdstuk aan bod komen.

2. HUIDIGE STAND SCOPE 3 EMISSIES

REDUCTIESTRATEGIE

Ten aanzien van de reductiestrategie waren de volgende kwantitatieve doelstellingen geformuleerd;

- In één wegbouwkundig rapport waarin maatregelen voor onderhoud of vervanging van wegen worden voorgesteld, maatregelen voorstellen die tot gemiddeld 50% CO₂-reductie leiden. De uitvoering van deze maatregel loopt via betaalde projecten van onder andere Primum.
- In vijf CO₂-berekeningen voorstellen van maatregelen voor CO₂-reductie die tot gemiddeld 30% CO₂-reductie leiden. De uitvoering van deze maatregel loopt via betaalde projecten van onder andere Primum.
- In vier ketenanalyses voorstellen van maatregelen voor CO₂-reductie die tot gemiddeld 14% reductie leiden. De uitvoering van deze maatregel loopt via betaalde projecten van onder andere Primum.

Resultaat: In H1 van 2017 hebben we 2 ketenanalyses gedaan en 9 CO₂-berekeningen. We lopen goed op schema met deze reductiestrategie.

KETENANALYSE 1

Ten aanzien van de eerste ketenanalyse was de volgende doelstelling geformuleerd:

- 10% reductie in de CO₂-uitstoot van de woning door het doorontwikkelen van het concept MorgenWonen.

Deze ketenanalyse is reeds succesvol afgerond. Er is een nieuw concept ontwikkeld en de totale CO₂-uitstoot van dit vernieuwde concept komt circa 22% lager uit. De gedetailleerde resultaten hiervan zijn te lezen in de memo '20170516 Voortgang reductiedoelstellingen Scope 3'. Ook zijn we voor BVGO bezig om de geleerde lessen uit de MorgenWonen/ZuiverWonen trajecten nu te gebruiken om woonconcepten door te ontwikkelen op duurzaamheid.

KETENANALYSE 2

Ten aanzien van de tweede ketenanalyse was de volgende doelstelling geformuleerd:

- 25% reductie in de CO₂-uitstoot van ontgraving door optimalisatie van het proces en transport, in de projecten waar saneringsplannen door Aveco de Bondt zijn geschreven.

Er zijn in de praktijk veel minder saneringsplannen geschreven, waardoor we niet aan 4 projecten per jaar komen waarin maatregelen zijn toegepast. Dit kwam door de ontwikkelingen in de regelgeving en de markt. Er zijn over twee jaar in 4 van de 8 plannen maatregelen toegepast; dit is meer dan de 10% uit de oorspronkelijke formulering van de doelstelling. Binnen de projecten waar maatregelen zijn toegepast, was de gemiddelde reductie 28%. Dit ligt rond het niveau van de reductiepotentie die in de doelstelling is benoemd (25%).

Regelmatig worden zeer grote hoeveelheden grond getransporteerd, waardoor optimalisatie wel kansrijk blijft. De kans ligt meer in het bewust maken van de verschillende mogelijkheden van optimalisatie (lijstje met maatregelen) dan specifiek de aandacht vestigen op CO₂-reductie als trigger voor een bepaalde keuze.

Voor 2018 en verder stellen wij voor om na te denken over een verschuiving van de focus op Bodem, gezien de beperkte invloed en beperkte gevoeligheid van de opdrachtgevers voor CO₂ op dit specifieke punt. Wij stellen daarom voor om in 2017 een nieuwe ketenanalyse uit te voeren, met een ander onderwerp.

3. NIEUWE KETENANALYSES

Aveco de Bondt heeft zich op niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder gepositioneerd. Om deze positie te behouden zijn concrete doelstellingen voor de keten (scope 3) noodzakelijk. De huidige ketenanalyses zijn daarom in overleg met de directie geëvalueerd waarna is besloten deze te vervangen door twee nieuwe doelstellingen. Hierbij is de organisatie onderzocht waarbij op basis van een grove inschatting is vastgesteld welke scope 3 uitstoot het meest materieel is vanwege de omvang en/of invloed van de organisatie. De materialiteitsanalyse mondt uit in een rangorde van meest materiële emissies welke in onderstaande tabel zichtbaar is.

Tabel 1: Rangorde meest materiële emissies

#	Markt	Dienst	Belangrijkste bronnen van CO ₂
1.	Energie en duurzaamheid	MVO dienstverlening	Eigen energieverbruik opdrachtgevers, materiaalgebruik projecten, energieverbruik gedurende de levensduur projecten
2.	Energie en duurzaamheid	Bodem en ondergrond	Brandstofverbruik grondverzet en transport
3.	Gebouwen	Bouwfysica en geluid	Energieverbruik gebouwen gedurende levensduur
4.	Gebouwen	Constructies	Materiaalgebruik gebouwen
5.	Ruimtelijke ontwikkeling	Gebiedsontwikkeling	Materiaalgebruik, brandstofverbruik aanleg
6.	Ruimtelijke ontwikkeling	Planstudies	Materiaalgebruik, brandstofverbruik aanleg

Op basis van bovenstaande rangorde zijn verkennende gesprekken gevoerd met de verschillende Business Unites binnen de organisatie, en is deskresearch uitgevoerd. In totaal zijn vier mogelijke thema's voorgelegd aan de directie, en is door de directie een keuze gemaakt voor de thema's water en gebiedsontwikkeling geselecteerd om nieuwe ketenanalyses uit te voeren.

3.1 Ketenanalyse water

De Business Unit water binnen Aveco de Bondt kan een bijdrage bieden aan CO₂-reductie door in adviezen te sturen op duurzame oplossingen. Daarmee draagt de vakgroep direct bij aan de genoemde doelstelling in het kader van duurzaam adviseren.

Deze eerste ketenanalyse is gefocust op het beperken van bodemdaling in landelijke gebieden. Advies met betrekking tot het verlagen van grondwaterstanden en het afremmen van bodemdaling dragen namelijk in grote mate bij aan het beperken van CO₂-uitstoot. Bij het huidige beleid, peilindexatie, is de emissie uit landbouwgronden ongeveer 4 miljoen ton CO₂. Om deze negatieve gevolgen te minimaliseren moet het huidige beleid daarom worden aangepast.

De vakgroep Water brengt op het gebied van bodemdaling advies uit aan Waternet en houdt daarbij rekening met verschillende indicatoren met betrekking tot het milieu. De uitstoot van CO₂ is daarbij een bepaalde factor. In het advies wordt daarom gepleit om het huidige beleid aan te passen en over te gaan op nieuwe strategieën. Hierbij wordt gepleit voor passieve vernatting van de veengebieden door handhaving van het huidige waterpeil.

De grondwaterstanden worden dan dus niet langer verlaagd als reactie op een dalende bodem, hierdoor halveert de veenbodemdaling wat kan leiden tot een jaarlijkse emissiereductie van ongeveer 1 miljoen ton CO₂.

KANSEN EN MOGELIJKHEDEN

De ketenanalyse wordt in H2 2017 uitgevoerd. Hierdoor zijn er nog geen concrete doelstellingen geformuleerd maar kunnen er al wel een aantal kansen en mogelijkheden worden benoemd. Deze ketenanalyse zal verder worden uitgewerkt waarbij er concrete doelstellingen geformuleerd worden die in het volgende voortgangsrapport worden toegelicht.

3.2 Ketenanalyse gebiedsontwikkeling

Waar de ketenanalyse Water al een richting heeft gekregen is dat voor het tweede thema gebiedsontwikkeling nog niet direct het geval. Binnen gebiedsontwikkeling worden op grote schaal keuzes gemaakt die van invloed zijn op CO₂-uitstoot, zoals bijvoorbeeld als gevolg van het energiegebruik van woningen. Om de ketenanalyse vorm te kunnen geven vinden er nog verschillende gesprekken plaats binnen deze discipline.

4. VERVOLGACTIES

De ketenanalyses met betrekking tot water en gebiedsontwikkeling zullen worden uitgevoerd. Deze nieuwe doelstellingen zullen vervolgens aan de directie worden voorgelegd. In de voortgangsrapportage over H2 2017 zal nader gerapporteerd worden over de uitgevoerde ketenanalyses en de geformuleerde doelstellingen.